

ประกาศราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทย

วาระ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔ ชุดที่ ๑๗
ที่ ๔/๒๕๖๓

เรื่อง ขั้นตอนการพัฒนาและกำหนดแนวปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

ราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทย มีหน้าที่กำหนดและควบคุมมาตรฐานทางวิชาการในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมของพยาธิแพทย์และแพทย์นิติเวชในประเทศไทยรวมทั้งสอดส่องดูแลและส่งเสริมจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมของสมาชิก และเป็นศูนย์กลางการติดต่อและแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ และกิจกรรมอื่นๆ กับสมาคมหรือชมรมต่างๆ ในวิชาชีพเวชกรรมทั้งในและนอกประเทศ

ดังนั้นอาศัยอำนาจตามความในหมวด ๑ ข้อ ๒ และ หมวด ๓ ข้อ ๕ (๑),(๒) แห่งข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๓๙ ราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์ฯ จึงขอประกาศขั้นตอนการพัฒนาและกำหนดแนวปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมเพื่อให้ระบบการพัฒนาและกำหนดแนวปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมของพยาธิแพทย์และแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์เป็นมาตรฐานสากลและเชื่อถือได้

ประกาศใช้ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๓

(นายแพทย์ทรงคุณ วิญญูวรรณ)

ประธานราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทย

ประกาศราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทย

เรื่อง

ขั้นตอนการพัฒนาและกำหนดแนวปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

ภายใต้การกำกับดูแลของราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทย

เพื่อให้ระบบการพัฒนาและกำหนดแนวปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมของพยาธิแพทย์และแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์เป็นมาตรฐานสากลและเชื่อถือได้ อาศัยความตาม....

1 นิยามศัพท์ แนวปฏิบัติ (recommendation) หมายถึงแนวทางที่ช่วยสนับสนุนให้การประกอบวิชาชีพเวชกรรมภายใต้การกำกับดูแลของราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทยเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหลักฐานทางวิชาการคุณภาพสูงตามหลักเวชศาสตร์เชิงประจักษ์ (evidence-based medicine) มีอยู่อย่างจำกัด และต้องใช้กระบวนการระดมความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นกระบวนการสำคัญในการกำหนดแนวทาง

2 การพัฒนาแนวปฏิบัติของราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทย ให้เป็นไปตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกหัวข้อแนวปฏิบัติ (topic selection) สมาชิกฯ สามารถเสนอหัวข้อเข้ามายังราชวิทยาลัยฯ ตามรูปแบบที่ราชวิทยาลัยฯ กำหนด หลังจากนั้นให้คณะอนุกรรมการวิชาการพิจารณาหัวข้อดังกล่าว แล้วนำเข้าสู่ที่ประชุมคณะผู้บริหารวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

2.2 ขั้นตอนที่ 2 การแต่งตั้งคณะทำงาน (working group composition) และผู้ทบทวนอิสระ (independent reviewer) ราชวิทยาลัยฯ สรรหาคณะทำงานจัดทำร่างแนวปฏิบัติขึ้นกลุ่มหนึ่ง จำนวน 4-5 คน โดยแต่ละคนจะต้องเป็นผู้มีความชำนาญในหัวข้อนั้นๆ ที่มีความหลากหลายในด้านอื่นๆ ได้แก่ หน่วยงานที่สังกัด ภูมิภาคที่ทำงาน ประสบการณ์การทำงาน อายุ เพศ เป็นต้น หลังจากนั้นให้กำหนดคุณสมบัติและระยะเวลาเพื่อเปิดรับสมัครสมาชิกสามัญของราชวิทยาลัยฯ จำนวนไม่เกินกว่าคณะทำงานจากการสรรหา หากพ้นระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ยังมีคณะทำงานจากการสมัครไม่เต็มจำนวน ให้ราชวิทยาลัยฯ สรรหาเพิ่มจนครบจำนวน 8-10 คน ก่อนดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานเต็มชุดอย่างเป็นทางการ และให้ราชวิทยาลัยฯ สรรหาและแต่งตั้งผู้ทบทวนอิสระจำนวน 2-4 คน โดยให้อนุโลมคุณสมบัติตามคุณสมบัติของคณะทำงาน

2.3 ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดขอบเขตและเค้าโครง (scope & outline) ราชวิทยาลัยฯ กำหนดขอบเขตและเค้าโครงแนวปฏิบัติ ให้มีความชัดเจนว่าครอบคลุมสิ่งใด หรือไม่ครอบคลุมสิ่งใด เพื่อประกาศไว้ในคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน ในการประชุมของคณะทำงานนัดแรกให้พิจารณาขอบเขตและเค้าโครงที่ถูกกำหนดไว้ หากเห็นว่าควรปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมให้เสนอกลับไปยังราชวิทยาลัยฯ ทั้งนี้คณะทำงานอาจปรึกษาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้แน่ใจว่าขอบเขตและเค้าโครงที่วางไว้มีความเหมาะสม

2.4 ขั้นตอนที่ 4 การประชุม การอภิปรายและการจัดทำร่าง (meeting, discussion & preparing a draft) คณะทำงานควรประชุมอย่างเป็นทางการไม่ต่ำกว่า 2 ครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประชุมครั้งแรกหลังจากมีคำสั่งแต่งตั้ง และการประชุมเพื่อสรุปร่างแนวปฏิบัติ ทั้งนี้การอภิปรายของคณะทำงานระหว่างการประชุม ให้รวบรวมและใช้ข้อมูลตามแนวทางเวชศาสตร์เชิงประจักษ์เป็นหลัก โดยมีการทบทวนวรรณกรรม การรวบรวมข้อมูลระดับชาติหรือนานาชาติ การสำรวจ หรือการลงมติ และให้บันทึกแหล่งอ้างอิงเหล่านั้นไว้สำหรับตรวจสอบในอนาคต โดยการประชุมอย่างเป็นทางการให้มีการนับองค์ประชุมและจัดทำรายงานการประชุมทุกครั้ง เมื่อประชุมอภิปรายครบถ้วนทุกประเด็นของแนวปฏิบัติแล้ว ให้จัดทำร่างแนวปฏิบัติขั้นชุดหนึ่ง ทั้งนี้หากมีประเด็นใดที่ไม่สามารถลงมติได้ หรือมีคณะทำงานร้องขอให้บันทึกความเห็นไว้ ให้บันทึกข้อมูลเหล่านั้นไว้ด้วย

2.5 ขั้นตอนที่ 5 การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (solicit comment from stakeholder) ราชวิทยาลัยฯ เผยแพร่ร่างแนวปฏิบัติไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยวิธีการต่างๆ ที่จะทำให้การรับฟังความคิดเห็นเกิดขึ้นได้อย่างทั่วถึงที่สุด เป็นเวลา 4 สัปดาห์ เมื่อครบกำหนด ให้รวบรวมความคิดเห็น แล้วให้คณะทำงานอภิปรายและมีข้อตอบสนองต่อความคิดเห็นไปทีละความคิดเห็นจนครบทั้งหมด

2.6 ขั้นตอนที่ 6 การทบทวนจากผู้ทบทวนอิสระ (independent review) ราชวิทยาลัยฯ ส่งร่างแนวปฏิบัติภายหลังรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไปยังผู้ทบทวนอิสระเพื่อทบทวนและให้ความคิดเห็น เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 4 สัปดาห์ ให้รวบรวมความคิดเห็น แล้วให้คณะทำงานอภิปรายและมีข้อตอบสนองต่อความคิดเห็นดังกล่าวไปทีละความคิดเห็นจนครบทั้งหมด

2.7 ขั้นตอนที่ 7 การรับรอง (approval) ให้คณะผู้บริหารวิทยาลัยพิจารณาร่างแนวปฏิบัติ ความคิดเห็น และข้อตอบสนองต่อความคิดเห็นทั้งหมด เพื่อมีมติรับรองหรือไม่รับรองแนวปฏิบัติ หรืออาจมีมติอื่นได้ตามความเหมาะสม

2.8 ขั้นตอนที่ 8 การตีพิมพ์และเผยแพร่ (publication & dissemination) ราชวิทยาลัยฯ ตีพิมพ์แนวปฏิบัติดังกล่าวในวารสารที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่แนวปฏิบัติให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงได้อย่างกว้างขวาง โดยควรพิจารณาจัดทำแนวปฏิบัติเป็นฉบับภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ การเผยแพร่แนวปฏิบัติควรมีกระบวนการตอบสนองข้อสงสัยของสมาชิกฯ หรือบุคคลอื่นที่เกิดจากการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ

2.9 ขั้นตอนที่ 9 การปรับปรุง (updating) ราชวิทยาลัยฯ ควรแต่งตั้งคณะทำงานขั้นชุดหนึ่งเพื่อปรับปรุงแนวปฏิบัติทุกกรอบ 4 ปี ทั้งนี้หากมีความจำเป็น ราชวิทยาลัยฯ อาจกำหนดให้มีการปรับปรุงเฉพาะส่วนของแนวปฏิบัติได้ก่อนครบรอบเวลา

3 กระบวนการจัดทำแนวปฏิบัติ ควรใช้ระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี นับตั้งแต่การแต่งตั้งคณะทำงาน จนถึง การรับรองแนวปฏิบัติ โดยให้เป็นไปตามผังการดำเนินการและกำหนดเวลา (flowchart & timeline) แนบท้ายประกาศฉบับนี้

4 ให้ระบุข้อความดังต่อไปนี้ไว้ในแนวปฏิบัติทุกแนวปฏิบัติของราชวิทยาลัยฯ

“คำชี้แจงทางกฎหมาย: แนวปฏิบัตินี้พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นแนวทางที่ช่วยสนับสนุนให้การประกอบวิชาชีพเวชกรรมภายใต้การกำกับดูแลของราชวิทยาลัยแพทยแห่งประเทศไทยเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ได้มุ่งหวังให้ถูกนำไปใช้ในทางกฎหมายหรือคดีความใดๆ ทั้งนี้การปฏิบัติตามแนวปฏิบัตินี้ไม่สามารถรับรองผลว่าจะสมบูรณ์และไม่เกิดข้อผิดพลาด แนวปฏิบัตินี้มีได้อยู่เหนือการตัดสินใจของผู้ประกอบวิชาชีพกรรม ภายใต้ความสามารถ ข้อจำกัดตามภาวะวิสัย และพฤติการณ์ที่มีอยู่ในสถานการณ์นั้นๆ”

ผังการดำเนินการและกำหนดเวลา

